

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

Pobresa i Misericòrdia

Paràbola de l'home ric i el pobre Llàtzer. La vida d'aquestes dues persones sembla transcórrer per vies paral·leles: les seves condicions de vida són oposades i totalment desconnectades. La porta d'entrada de casa del ric està sempre tancada per al pobre, que jeu allí fora mirant de menjar algunes engrunes de la taula del ric. Aquest porta vestits de luxe, mentre que Llàtzer té el cos cobert de nafres; el ric cada dia s'atipa generosament, mentre que Llàtzer mor de gana.

Aquesta escena recorda el dur retret del Fill de l'home en el judici final: «Tenia fam, i no em donàreu menjar; tenia set, i no em donàreu beure; [...] anava despul·lat, i no em vau vestir» (Mt 25,42-43).

Llàtzer representa bé el crit silenciós dels pobres de tots els temps i la contradicció d'un món en el qual immenses riqueses i recursos estan en mans d'uns quants.

Els pobres i els rics moren, tenen el mateix destí, com tots nosaltres, en això no hi ha excepcions.

Hi ha un aspecte en la paràbola que es remarca: el ric no té nom, sinó només l'adjectiu: «el ric»; mentre que el del pobre es repeteix cinc vegades, i Llàtzer significa «Déu ajuda». Llàtzer, ajagut davant la porta, és un recordatori vivent per al ric, perquè es recordi de Déu, però el ric no acull aquest recordatori. Serà condemnat no per les seves riqueses, sinó per haver estat incapaç de tenir compassió de Llàtzer i de donar-li auxili.

La paràbola ens adverteix: la misericòrdia de Déu envers nosaltres va lligada a la nostra misericòrdia envers el proïsme; quan no en tenim tampoc no troba espai en el nostre cor tancat, no pot entrar. Si jo no obro la porta del meu cor al pobre, aquella porta queda tancada. També per a Déu. I això és terrible.

(Dimecres, 18 de maig de 2016.)

REFLEXIONS

No judicar ni condemnar les accions dolentes?

No judiqueu, i no sereu judicats; no condemneu, i no sereu condemnats; perdoneu, i sereu perdonats» (Lc 6,37). Davant d'una acció dolenta, el judici i la condemna ens surten espontanis: «això és immoral, no es pot acceptar». Podem pensar en actes greus: accions terroristes, bombardeigs, explotació de persones...; són clarament condemnables; podem evocar també altres accions inacceptables: trampes, adulteris, calúmnies, agressions, insults... Què vol dir Jesús quan diu: «no judiqueu... no condemneu...»?

La paraula de l'Evangeli evoca la nostra vida diària, familiar, laboral, social. Les persones actuem i les nostres accions no són normalment actes importants i greus sinó comportaments normals, gens transcendents. I aquestes accions són motiu de comentaris. Doncs bé, sovint aquests comentaris són negatius, veuen intencions amagades, posen de relleu dimensions fosques i criticables. Són les crítiques i les malediccions que solen omplir bona part de les nostres converses. «No judiqueu... no condemneu...» és l'exhortació de Jesús a mirar amb bons ulls, a interpretar amb bona intenció, a no pensar malament, a no portar les interpretacions «in malam partem». Diu el papa Francesc: «Qui estima... guarda silenci per a no danyar la imatge de l'altre... i això no és la ingenuïtat de qui no veu el punts febles de l'altre, sinó l'amplitud de mires de qui col·loca aquestes febleses en el seu context» (*Amoris laetitia* 113).

I encara, l'Evangeli ens ajuda a entendre un ensenyament moral molt im-

portant de l'Església. Cal saber distingir una acció humana i l'actitud de la persona que la realitza. L'acció pot ser bona o dolenta, i això és el que tots podem veure. Però no podem entrar en l'actitud, la intenció o el sentit de la persona que la realitza. Les accions poden ser molt bones o molt dolentes; i és enriquidor i positiu reflexionar sobre les accions per fer-se un criteri sa i entendre que matar una persona és dolent i inacceptable, i ajudar el qui ho necessita és bo i cal fer-ho. I una altra cosa és jutjar la persona que realitza una acció. Hi intervé la seva manera de ser i la seva psicologia, les evidències del seu món, l'educació rebuda, els seus errors, la seva llibertat limitada... Tots recordem la resposta del papa Francesc: «Qui sóc jo per jutjar...». L'Evangeli ens ajuda a veure quines accions són bones i quines dolentes; i al mateix temps ens exhorta a no jutjar ni condemnar els qui les cometem. És Déu qui judica.

Mn. Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

22. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [2Te 1,1-5.11b-12 / SI 95 / Mt 23,13-22]. La Mare de Déu, Reina, i altres advocacions; sant Timoteu, mr. a Roma (303).

23. ■ Dimarts. [2Te 2,1-3a.14-17 / SI 95 / Mt 23,23-26]. Santa Rosa de Lima (1586-1617), vg. terciària dominicana del Perú; sant Felip Benici (1233-1285), rev. Servita.

24. ■ Dimecres [Ap 21,9b-14 / SI 144 / Jo 1,45-51]. Sant Bartomeu (o

Natanael), apòstol, de Canà de Galilea, venerat a l'Índia; santa Emília de Vialar, verge, fund.; santa Àurea, verge i màrtir.

25. ■ Dijous [1C 1,1-9 / SI 144 / Mt 24,42-51]. Sant Lluís de França (1214-1270), rei, terciari franciscà i croat (morí prop de Cartago). Lleida i Urgell: sant Josep de Calassanç (1556-1648), prevere d'Urgell, aragonès, fundador de l'Escola Pia a Roma (SchP, 1617), patró de les escoles cris-

tianes; sant Genís, còmic mr.; santa Patrícia.

26. □ Divendres [1C 1,17-25 / SI 32 / Mt 25,1-13]. Santa Teresa de Jesús Jornet (Aitona 1843 - Lliria 1897), vg. fund. Gnes. dels Ancians Desemparats (Barbastre, 1873), patrona de la gent gran; sant Cesari d'Arles, bisbe; sant Zeferí, papa (199-217) i mr.; sant Balduí, monjo; sant Juníper Serra, prev. franciscà, de Petra (Mallorca), evangelitzador de Califòrnia.

27. □ Dissabte [1C 1,26-31 / SI 32 / Mt 25,14-30]. Santa Mònica (Tagaste 331 - Òstia 387), mare de sant Agustí, patrona de les dones casades.

28. ■ Diumenge vinent, XXII de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Sir 3,19-21.30-31 / SI 67 / He 12,18-19.22-24a / Lc 14,1.7-14]. Sant Agustí (354-430), bisbe d'Hipona (Àfrica) i doctor de l'Església; sant Julià, màrtir (s. IV); sant Hermes, màrtir (s. II).

Diuenge XXI de durant l'any

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 66,18-21)

Això diu el Senyor: «Jo conec les obres dels homes i els seus pensaments. Jo mateix vindré a reunir la gent de totes les nacions i de totes les llengües. Tots vindran aquí i veuran la meua glòria, i faré un prodigi enmig d'ells. Després enviaré alguns dels supervivents a les altres nacions, a Tarsís, a Fut i a Lud, a Mòsòc i a Ros, a Túbai i a Javan, a les illes llunyanes, que mai no havien sentit parlar de mi ni havien vist mai la meua glòria, i anunciaran la meua glòria entre les nacions. I de totes les nacions portaran els vostres germans com una ofrena al Senyor. Els portaran a cavall, en carruatges, en lliteres, muntats en mules o en dromedaris, fins a la muntanya santa de Jerusalem, diu el Senyor. Els presentaran tal com els israelites presenten en vasos purs la seva ofrena en el temple del Senyor, i jo fins en prendré alguns d'entre ells per fer-ne sacerdots o levites.»

▶ Salm responsorial (116)

R. *Aneu, anuncieu l'Evangelio per tot el món.*

Lloeu el Senyor, tots els pobles, / glorifiqueu-lo totes les nacions. R.

El seu amor per nosaltres és immens, / la fidelitat del Senyor durarà sempre. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 12,5-7.11-13)

Germans, heu oblidat les paraules encoratjadores que l'Esclatua us adreça com a fills: «Fill meu, no desestimis la correcció que ve del Senyor, no et cansis quan ell et reprèn, perquè el Senyor repta aquells que estima, fa sofrir els fills que ell prefereix.» És per a la nostra correcció, que sofrim: Déu us tracta com a fills. Perquè, quin fill hi ha que el seu pare no corregeixi? La correcció, de moment, no sembla que porti alegria, sinó tristesa, però més tard, els qui han passat per aquest entrenament en cullen en pau el fruit d'una vida honrada. Per això enfortiu les mans que es deixen anar i els genolls que es dobleguen, aplaneu el camí per on passa el vostre peu, perquè el qui va coix no es faci més mal, sinó que es posi bé.

▶ Lectura de l'evangelio segons sant Lluc (Lc 13,22-30)

En aquell temps, Jesús, tot fent camí cap a Jerusalem, passava per viles i pobles i ensenyava. Algú li preguntà: «Senyor, són pocs els qui se salven?» Ell contestà: «Correu, mireu d'entrar per la porta estreta, perquè us asseguro que molts voldran entrar-hi i no podran.» Després que el cap de casa s'haurà alçat a tancar la porta, de fora estant començareu a trucar i direu: «Senyor obriu-nos.» Ell us respondrà: «No sé d'on sou.» Llavors començareu a dir-li: «Menjàvem i bevíem amb vós i ensenyàveu pels nostres carrers.» Ell us respondrà: «No sé d'on sou. Lluny de mi, tots vosaltres que obràveu el mal.» Allà hi haurà els plors i el cruixir de dents quan veureu Abraham, Isahac i Jacob amb tots els profetes en el regne de Déu, mentre que a vosaltres us hauran tret fora. I vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud i s'asseuran a taula en el regne de Déu. Mireu, ara són darrers els qui llavors seran primers, i són primers els qui llavors seran darrers.»

▶ Lectura del profeta Isaïas (Is 66,18-21)

Esto dice el Señor:

«Yo, conociendo sus obras y sus pensamientos, vendré para reunir las naciones de toda lengua; vendrán para ver mi gloria. Les daré una señal, y de entre ellos enviaré supervivientes a las naciones: a Tarsis, Libia y Lidia (tiradores de arco), Túbai y Grecia, a las costas lejanas que nunca oyeron mi fama ni vieron mi gloria. Ellos anunciarán mi gloria a las naciones. Y de todas las naciones, como ofrenda al Señor, traerán a todos vuestros hermanos, a caballo y en carros y en literas, en mulos y dromedarios, hasta mi santa montaña de Jerusalén —dice el Señor—, así como los hijos de Israel traen ofrendas, en vasos purificados, al templo del Señor. También de entre ellos escogeré sacerdotes y levitas —dice el Señor.»

▶ Salmo responsorial (116)

R. *Id al mundo entero y proclamad el Evangelio.*

Alabad al Señor, todas las naciones, / aclamadlo, todos los pueblos. R.

Firme es su misericordia con nosotros, / su fidelidad dura por siempre. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 12,5-7.11-13)

Hermanos:

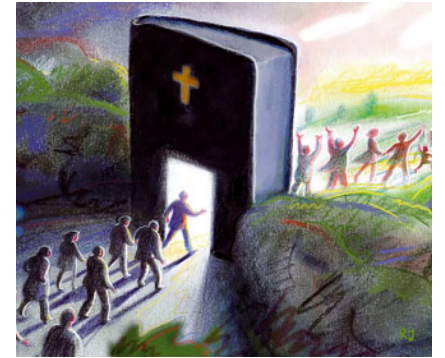
Habéis olvidado la exhortación paternal que os dieron: «Hijo mío, no rechaces la corrección del Señor, ni te desanimas por su reprensión; porque el Señor reprende a los que ama y castiga a sus hijos preferidos». Soportáis la prueba para vuestra corrección, porque Dios os trata como a hijos, pues ¿qué padre no corrige a sus hijos? Ninguna corrección resulta agradable, en el momento, sino que duele; pero luego produce fruto apacible de justicia a los ejercitados en ella. Por eso, fortaleced las manos débiles, robusteced las rodillas vacilantes, y caminad por una senda llana: así el pie cojo, no se retuerce, son que se cura.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 13,22-30)

En aquel tiempo, Jesús pasaba por ciudades y aldeas enseñando y se encaminaba hacia Jerusalén. Uno le preguntó: «Señor, ¿son pocos los que se salvan?». Él les dijo: «Esforzaos en entrar por la puerta estrecha, pues os digo que muchos intentarán entrar y no podrán. Cuando el amo de la casa se levante y cierre la puerta, os quedaréis fuera y llamaréis a la puerta diciendo: «Señor, ábrenos»; pero él os dirá: «No sé quiénes sois». Entonces comenzaréis a decir: «Hemos comido y bebido contigo, y tú has enseñado en nuestras plazas». Pero él os dirá: «No sé de dónde sois. Alejaos de mí todos los que obráis la iniquidad». Allí será el llanto y el rechinar de dientes, cuando veáis a Abraham, a Isaac y a Jacob y a todos los profetas en el reino de Dios, pero vosotros os veáis arrojados fuera. Y vendrán de oriente y occidente, del norte y del sur, y se sentarán a la mesa en el reino de Dios. Mirad: hay últimos que serán primeros, y primeros que serán últimos.»

COMENTARI

Mireu d'entrar per la porta estreta

Isaïes 56-66 porta oracles d'un profeta anònim, a finals del s. VI i principis del V aC, que insisteix en la dimensió universal del Poble que Déu vol convocar. Diu el Senyor: «Jo conec les obres dels homes i els seus pensaments.»

Aquell qui ha de venir a jutjar tots els mortals (v. 16), bé coneix les obres dels homes i els seus pensaments.

El coneixement que Déu té farà que «tots» els de totes les nacions i totes les llengües veuran la glòria del Senyor.

Lligat a la visió escatològica de la muntanya del Temple del Senyor (Is 2,2s), ara l'ofrena serà portar a cavall els vostres germans com una ofrena al Senyor.

Fins al punt que el Senyor en prendrà alguns d'entre ells per fer-ne sacerdots o levites.

He 12,1-13 exhorta a la constància o paciència que és virtut dinàmica consistent a no defallir en el camí iniciat.

Per afavorir la fidelitat perseverant, el Pare Déu ens adreça paraules encoratjadores i també correccions.

Perquè, quin fill hi ha que el seu pare no corregeixi?

Per això «No desestimis la correcció que ve del Senyor.»

Perquè Déu ens estima així com som, però ens vol millors del que ara com ara som.

Els qui passen per l'entrenament de la correcció que ve del Senyor, en cullen el fruit d'una vida honrada. Siguem bons aprenents!: conscients que no ho fem encara prou bé i il·lusionats en arribar a ser mestres en la matèria.

La tàctica consisteix a enfortir les mans inactives amb la virtut de la laboriositat i els genolls vacil·lants (Is 35,3) amb l'estil del pelegrinatge vers la Terra Promesa.

L'ensenyament del Mestre Jesús no s'adreça a curiosos que s'ho miren des de fora sinó als qui desitgen trobar i seguir el camí de la Salvació. Per això Jesús no respon a la pregunta: «Són pocs els qui se salven?»

La qüestió a la qual Jesús sí dóna resposta és una altra: Com s'accedeix a la Salvació que Déu vol donar-nos?

Mireu d'entrar per la porta estreta. L'experiència de l'Èxode mostrà que a la Terra Promesa s'hi arriba guiats i nodrits per Déu però també amb l'esforç dels mateixos salvats que caminen sempre units com a Poble de Déu.

Mn. José Luis Arín